

Loviisan kaupungin virkistysmetsien hoitosuunnitelman esittely

Taustaa

Loviisan kaupungin puisto-osasto aloitti noin 1000 hehtaarin virkistysmetsien suunnittelun keväällä 2020. Tavoitteena oli saada yleiskuva Loviisan virkistysmetsien tilasta ja metsänhoidontarpeista.

Inventoinnin suoritti kesällä 2020 metsänhoitaja Romi Rancken, ja suunnitelma valmistui myöhemmin samana vuonna.

Yksi suunnitelman tavoitteista on esittää kaupungin metsät sekä kuvien että karttojen muodossa.

Suunnitelman sisältö ja muoto

Virkistysmetsäsuunnitelma koostuu sähköisestä, napsautettavasta kuvakartasta, jossa on lyhyt kuvaus jokaisesta metsiköstä (metsäkuviosta), hoidon tavoitteesta ja tavoitteen saavuttamiseksi suositelluista toimenpiteistä. Lisäksi siinä esitetään kiireellisyysluokka, jossa arvioidaan, kuinka nopeasti toimi olisi toteutettava, jotta tavoite saavutettaisiin parhaiten. Metsiköiden kuvausta täydennetään yhdellä tai useammalla, edustavalla valokuvalla.

Nykyisin metsänomistajilla on käytävissään niin kutsuttuja avoimia metsätietoja, jotka sisältävät tietoja metsistä, kuten puiden korkeudesta, puun määrästä, puulajeista jne. Nämä tiedot ovat Suomen metsäkeskuksen keräämiä ja perustuvat suurelta osin kaukokartoitukseen, yleensä ilmakuviin ja laserskannaukseen. Koska nämä tiedot Loviisan osalta ovat tuoreita, vuodelta 2019, tämänytyypisiä tietoja ei kerätty inventoinnin aikana, mutta ne ovat saatavilla muualta.

Suunnitelman suosituksissa noudatetaan kestävän metsätalouden periaatteita ja painotetaan metsien virkistyskäyttöä. Myös ekologiset arvot otetaan huomioon, ja ne perustuvat osittain aiemmin toteutettuun arvokkaiden elinympäristöjen kartoitukseen. Suositukset perustuvat myös ajatukseen aktiivisesta metsätaloudesta, jossa kehitys useimmissa paikoissa ohjataan tiettyyn suuntaan. Toimenpiteet koostuvat yleensä erityyppisistä hakkuista ja raivauksesta.

Hakkuiden tarkoituksena on yleensä tarjota kasvutilaa niille puille, joista metsikkö tulevaisuudesta koostuu, joko harvennuksen tai uudistushakkuun muodossa. Raivaus kohdistuu nuoriin puihin ja taimiin, jotka ovat liian lähellä toisiaan, jotta ne kehittyisivät optimaalisesti, tai jotka estävät näkyvyyttä metsässä. Raivaus tehdään yleensä valikoivasti siten, että tiettyjä puulajeja suositaan tai tietyt metsikön osat jätetään raivaamatta.

Suunnitelma kattaa noin 20 vuoden toimenpide-ehdotukset. Koska joitakin metsikköjä ei ole hoidettu pitkään aikaan, suhteellisen suuri osa ehdotetuista toimenpiteistä suuntautuu ensimmäiseen viisivuotisjaksoon. Samalla on joitakin sellaisia aloja, joilla ei ehdoteta lainkaan toimenpiteitä suunnittelukauden aikana. Tämä koskee pääasiassa harvennettuja ja marginaalisia alueita, kuten kalliomaita ja erityisen kivisiä alueita.

Metsäkuivioiden toimenpide-ehdotuksissa käytetään seuraavia kiireellisyysluokkia:

1=välittömästi, 2=5 vuoden kuluessa, 3=5-10 vuoden kuluessa, 4=10-20 vuoden kuluessa

Virkistysmetsissä on suhteellisen vähän suojelualueita, jotka ovat lain mukaan suojeltuja. On kuitenkin olemassa suuri määrä pieniä alueita, usein kosteita kaistaleita tai pieniä soita, joita tänä päivänä pidetään ekologiselta kannalta arvokkaina. Ne on suurelta osin otettu huomioon, luokiteltu ja kuvattu aiemmin, mutta joitakin uusia on tunnistettu tämän metsäinventoinnin yhteydessä. Tämän tyyppiset alueet on mainittu luvun kuvauksessa arvokkaina elinympäristöinä, ja niiden tavoitteena on, että luonto voi kehittyä enemmän tai vähemmän vapaasti. Joissakin tapauksissa näillä alueilla on toteutettava toimenpiteitä, esimerkiksi sellaisia, jotka edistävät biologista monimuotoisuutta tai estävät puita kaatumasta talojen, teiden tai sähkölinjojen yli.

Kuvioiden kuvaukset ja valokuvat antavat yhdessä yleiskuvan metsän tilasta. Siinä ilmoitetaan tärkeimmät puulajit ja puuston biologinen tila sekä mahdolliset erityispiirteet, jotka olisi otettava huomioon hoidossa. Yleisesti ottaen vältetään ammattitermejä, ja ikä annetaan suhteellisen karkeissa luokissa.

Nuorella metsällä tarkoitetaan noin 10-30-vuotias metsä, keskimääräisen metsän ikä on noin 30-50 vuotta, kun taas vanhahko metsä on 50–90 vuotta, eli sellaiset jotka perinteisissä metsäsuunnitelmissa kutsutaan uudistuskypsiksi.

Suosituksia olisi nähtävä ohjeellisina, ja niitä olisi käytettävä painotusten ja toimien suunnittelun tukena.